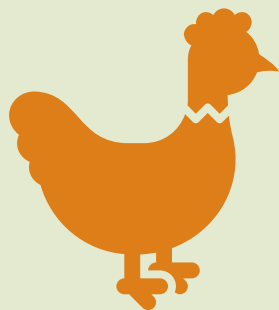
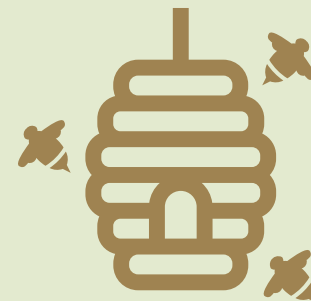

Úkol: Zpracujte kreativně právní povinnosti a vztahy dotčených subjektů v oblasti

1. chovu drůbeže

2. chovu včel

Chov drůbeže

Chov drůbeže

<https://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/zivocisna-vyroba/zivocisne-komodity/drubez/situacni-a-vyhledove-zpravy/situacni-a-vyhledova-zprava-drubez-2021.html>

- Obecné povinnosti chovatele
- Obecné povinnosti chovatele hospodářských zvířat
  - Povinnosti chovatele - podnikatele
- Specifické povinnosti chovatele drůbeže
  - Veterinární zákon
  - Zákon o ochraně zvířat proti týrání
  - Plemenářský zákon
- Specifické povinnosti ekologického chovatele drůbeže
  - Nařízení EU č. 848/2018
  - Zákon o ekologickém zemědělství

Chov drůbeže

- Způsoby chovu drůbeže
  - <https://cit.vfu.cz/nz/NHZ/zpusoby%20chovu-drubez.html>
  - Šlechtitelské
  - Produkční
    - Konvenční
    - Ekologické
- Na maso
  - <https://www.svscr.cz/zdravi-zvirat/chov-kurat-na-maso-informace/>
- Pro vejce
  - Klecové chovy
    - <https://www.denik.cz/cesko-a-eu/klecove-chovy-zakaz-slepice-20220216.html>
  - Alternativní chovy

Minimální standardy pro ochranu nosnic			
	Neobohacené klece	Obohacené klece	Pozn.
podlahová plocha/ 1 nosnice	min 550 cm ²	min 750 cm ² *	* Z toho 150 cm ² snáškové hnízdo
Celková plocha	X	min 2000 cm ²	
Výška klece	Ne méně než 35 cm	Min 20 cm *	* Prostor jiný než využitelná plocha – např. hnízda
Žlábkové krmítko/ 1 nosnice	min 10 cm	min 12 cm	
Napájení	2 napáječky v dosahu pro klec	2 napáječky v dosahu pro nosnici	
Prostředky pro zkracování drápků	ano	ano	
hnízdo	X	ano	
Stelivo umožňující klování a hrabání	X	ano	
Hřady/ 1 nosnice	X	min 15 cm	

Chov drůbeže a požadavky

► System ústřední evidence drůbeže

- nejméně 500 kusů na hospodářství, nebo nejméně 100 kusů na hospodářství s produkcí násadových vajec nebo hejna nosnic kura domácí pro produkci konzumních vajec uváděných na trh

- Evidence hospodářství
- Registr drůbeže
- Hlášení o stavech drůbeže

► Minimální standardy chovu – vyhláška č. 208/2004 Sb,

- Pro nosnice (více než 350)
  - Alternativní systémy (systémy chovu poprvé uváděné do provozu, od 1. 1. 2007)
  - Neobohacené klecové systémy (zakázány od 1. 1. 2012)
  - Obohacené klecové systémy (zakázány od 1. 1. 2027, zákon č. 501/2020 Sb.)

► Pro chov kuřat chovaných na maso

Alternativní chov nosnic

- ▶ Na podestýlce nebo s volným výběhem
  - ▶ žlábkové krmítko poskytující nejméně 10 cm délky krmného prostoru na jednu nosnici, nebo kruhové krmítko poskytující nejméně 4 cm délky krmného prostoru na nosnici,
  - ▶ nepřetržitou žlábkovou napáječku poskytující 2,5 cm délky napájecího prostoru na nosnici, nebo kruhové napáječky poskytující 1 cm délky napájecího prostoru na nosnici,
  - ▶ nejméně jedna napáječka pro každých 10 nosnic.
  - ▶ nejméně jedno hnízdo pro každých 7 nosnic, resp. nejméně 1 m² hnízdního prostoru pro maximálně 120 nosnic,
  - ▶ přiměřené hřady, bez ostrých okrajů, skýtající nejméně 15 cm na jednu nosnici
  - ▶ nejméně 250 cm² prostoru se stelivem na jednu nosnici, přičemž stelivo zabírá nejméně jednu třetinu plochy.
  - ▶ na skupinu čítající 1000 nosnic dostupných celkem 2 m otvorů,
  - ▶ hustota osazení nesmí překročit 9 nosnic na 1 m² využitelné plochy

Ekologický chov drůbeže

- zvláštní zásady

- ▶ při volbě živočišných plemen, s ohledem na vysoký stupeň genetické rozmanitosti, schopnost zvířat přizpůsobit se místním podmínkám, jejich plemennou hodnotu, jejich dlouhověkost, jejich vitalitu a odolnost vůči nákazám nebo zdravotním problémům;
- ▶ provozování živočišné výroby přizpůsobené danému místu a vázané na půdu;
  - ▶ Živočišná výroba bez zemědělské půdy písemnou dohodu o využívání ekologických produkčních jednotek je s výjimkou včelařství zakázána.
- ▶ uplatňování chovatelských postupů, které posilují imunitní systém a posilují přirozenou odolnost vůči nákazám, včetně pravidelného pohybu a přístupu na otevřená prostranství a pastviny;
- ▶ krmení hospodářských zvířat ekologickým krmivem složeným ze zemědělských složek získaných z ekologické produkce a z přírodních nezemědělských látek;

Ekologický chov drůbeže

- pravidla produkce

- Pro původ zvířat
  - Výjimky při nedostatečném množství zvířat
  - Nákup z konvenčního chovu (stáří do 3 dnů)
- Pro chovatelské postupy
  - Minimální rozloha uzavřených prostor a otevřených prostranství
  - Drůbež nesmí být držena v klecích
  - Přístup na otevřená prostranství alespoň po dobu jedné třetiny svého života
  - Maximální počty chované drůbeže
  - Minimální věk při porážce
- Pro plemenitbu
  - Přednostně přirozená
- Pro krmivo
  - Minimální 20 % ze zemědělské jednotky nebo regionu
  - Zákaz nuceného vykrmování
- Pro prevenci nálezů a veterinární péči
  - Preventivní opatření
  - Před léčbou chemicky syntetizovanými alopatickými veterinárními přípravky nebo antibiotiky se upřednostňují fytotherapeutické a homeopatické přípravky, stopové prvky a produkty
  - Dvojnásobná ochranná lhůta

Ekonomické otázky ekologického chovu

<https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/opatreni/m11-ekologicke-zemedelstvi-ez/>

- Dotace z EZFRV: neprojektové opatření Ekologické zemědělství
  - Viz nařízení vlády 331/2019 Sb. pro rok 2022
  - Žadatel
    - Zemědělský podnikatel
    - Registrovaný ekologický podnikatel
    - Zákaz souběžné konvenční produkce
  - Platba na půdu
    - Trvalé travní porosty – stanovená intenzita chovu hospodářských zvířat
    - Standardní orná půda
    - Trvalá kultura
- Národní dotace
  - Viz Zásady pro poskytování dotací podle § 2 a §2d zákona o zemědělství
    - <https://www.szif.cz/cs/narodni-dotace#>

Mimořádná veterinární opatření – zdolávání nákaz

- <https://www.svscr.cz/ptaci-chripka-aktualni-informace/>
- Vakcinace proti nákaze se neprovádí a v současnosti je i zakázána, protože sledování nákazy je založeno na průkazu specifických protilátek. Postižené hejno drůbeže se likviduje.
- Systém surveillance aviární influenzy ptáků
- Nařízení (EU) 2016/429 + prováděcí nařízení (EU) 2021/641
  - Opatření k tlumení nákazy v souvislosti s ohnisky HPAI
    - Ochranná pásma a pásma dozoru
- Mimořádná veterinární opatření
  - Vyhláshuje dle rozsahu ÚVS, KVS nebo obecní úřad
  - Ve formě nařízení, případně rozhodnutí
    - <https://www.svscr.cz/svs-rusi-mimoradna-veterinari-opatreni-omezujici-venkovni-chov-drubeze/>

PTAČÍ CHŘIPKA - OPATŘENÍ V MALOCHOVECH

PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ V MALOCHOVECH

- **1. Držte drůbež v uzavřených objektech. Krmivo a vodu podávejte v uzavřeném přístřešku.**
- **2. Zabraňte přístupu volně žijících ptáků, hlodavců i jiných zvířat do chovu (plachty, sítě)**
- **3. Dodržujte osobní hygienu, převlékání, přezouvání, mytí rukou při vstupu ze dvora do domu**

- **4. Sledujte zdravotní stav drůbeže : zvýšené hnutí, netečnost, průjem, otoky okolo očí a hřebínku, těžké dýchání mohou být u drůbeže příznaky chřipky**
- **5. Zvýšené úhyny drůbeže nahláste svému veterinárnímu lékaři nebo veterinární správě na dole uvedená čísla**
- **6. S podezřelou a uhynulou drůbeží (ptáky) manipulujte opatrně pouze s použitím ochranných prostředků (rukavice, gumové holínky)**

OPATŘENÍ V OCHRANNÝCH PÁSMECH PTAČÍ CHŘIPKY

- **1. Zákaz vstupu cizích osob do chovu drůbeže. Zákaz všech přesunů vajec domácí drůbeže a ptactva**
- **2. Uzavření a soupis drůbeže. Provedení nařízených veterinárních opatření**
- **3. Dezinfekční rohož u vchodu a vjezdu do domu (piliny, molitan napuštěné např. Chloraminem, Virkonem)**

- **4. Při kontaktu s nemocnou a podezřelou drůbeží používejte ochranné prostředky (rukavice, gumáky, respirátor, ochranný oblek, pokrývku hlavy, ochranné brýle)**
- **5. Dodržujte osobní hygienu převlékání, přezouvání, mytí a dezinfekci rukou při vstupu ze dvora do domu**
- **6. Zabraňte přístupu volně žijících ptáků, hlodavců i jiných zvířat do chovu (plachty, sítě, utěsnění stavebních otvorů)**

V PŘÍPADĚ POTVRZENÍ NÁKAZY BUDOU VYHLÁŠENA KRAJSKOU VETERINÁRNÍ SPRÁVOU DALŠÍ PODROBNÁ OPATŘENÍ

**TELEFONY: Krajská veterinární správa:
POLICIE : 158
HASIČI : 150
LÉKÁŘ :**

OPATŘENÍ V OCHRANNÝCH PÁSMECH PTAČÍ CHŘIPKY

Včely v právu

- Stejně tak může vlastník stíhat na cizím pozemku chované zvíře nebo roj včel; vletí-li však roj včel do cizího obsazeného úlu, nabývá vlastník úlu vlastnické právo k roji, aniž je povinen k náhradě. (občanský zákoník)
- Chovatelé včel mohou se souhlasem vlastníka lesa a v zájmu podpory ekologické rovnováhy, opylování rostlin, využití medovice a zlepšení produkce semen lesních dřevin umisťovat svá včelstva na lesních pozemcích za předpokladu dodržování povinností vyplývajících z odstavce 1 věty druhé. (§ 19 odst. 2 lesního zákona)
- Hospodářské zvíře, plemenné zvíře

Požadavky na chov včel

- ▶ Chovatel včel je povinen oznámit podle plemenářského zákona pověřené osobě údaje k umístění stanovišť včelstev.
  - ▶ Evidence – hlášení počtu včelstev a umístění stanovišť
  - ▶ Registr chovatelů včel
- ▶ Profesionální uživatel nesmí ve venkovním prostředí aplikovat přípravky nebezpečné pro včely, pokud před aplikací neinformuje dotčené chovatele včel
  - ▶ Povinnost zjistit prostřednictvím evidence hospodářství podle objektů určených k chovu evidovaných zvířat podle zákona o zemědělství informace k umístění stanovišť včelstev v dosahu alespoň 5 km od hranice pozemku, na němž má být aplikace provedena, a minimálně 48 hodin před provedením aplikace oznámit dotčeným chovatelům včel aplikaci přípravku
- ▶ Zjistí-li chovatel včel, že došlo k úhynu včel, že došlo k úhynu zvíře nebo ryb v důsledku použití přípravku, oznámí to neprodleně krajské veterinární správě.
  - ▶ Postup ve spolupráci s ÚKZÚZ

Veterinární požadavky na chov včel a včelstev

- Chovatel vytváří příznivé podmínky pro včely a včelstva a pro jejich zdraví z hlediska prostředí, v němž žijí, jejich ošetřování, výživy, plemenitby, hospodářského a jiného využívání tím, že
  - a) chová včely a včelstva v zařízeních, v nichž včely a včelstva přicházejí do styku pouze s materiály, které nemohou poškodit jejich zdraví, popřípadě nepříznivě ovlivnit zdravotní nezávadnost jejich produktů a které je možno v případě potřeby řádně vyčistit a dezinfikovat,
  - b) chová včely a včelstva v zařízeních, která umožňují kontrolu jejich zdravotního stavu rozborem včelího díla a prohlídkou plástů a umožňují odběr vzorků k laboratornímu vyšetření,
  - c) chrání včely a včelstva před nákazami a škodlivými vlivy a činí opatření k ochraně chovu před zavlečením nález jinými včelami, zvířaty, lidmi, předměty a materiály, které mohou být nositeli původců nález,
  - d) provádí pravidelnou kontrolu zdravotního stavu včel a včelstev a poskytuje včelstvům odpovídající ošetření v případě potřeby,
  - f) získává nové včely nebo včelstva pouze z chovů včel nebo včelstev, která se nacházejí mimo ohniska nebo ochranná pásma nebezpečných nález včel, a
  - g) zamezuje přístupu včel do neobsazených úlů a ke včelímu dílu a udržuje prázdné úly bez včelího díla.

Požadavky na chov včel

- ▶ Včely a jejich plemenný materiál lze přemísťovat z jiných členských států Evropské unie nebo dovážet ze třetích zemí na území České republiky jen se souhlasem ministerstva.
- ▶ Veterinární osvědčení k přemístění včelstev mimo území kraje
  - ▶ Není nutné zdravotní potvrzení
  - ▶ Požadavky dle vyhlášky

Opatření pro předcházení a zdolávání některých nákaz včel

- ▶ Chovatel, který chová včelstva, je dále povinen neprodleně po zjištění úhynu včelstev na stanovišti včelstev hlásit úhyn nad limit stanovený prováděcím právním předpisem krajské veterinární správě.
  - ▶ více než 25 % včelstev z počtu včelstev evidovaných v ústřední evidenci k 1. září předcházejícího roku na daném stanovišti včelstev
- ▶ Nařízená vakcinace včel (aktualizace pro každý rok)
  - ▶ Monitoring, odběr vzorků a vyšetření
    - ▶ Hrazené ze státního rozpočtu nebo hrazené chovatelem
    - ▶ Stanovené veterinární přípravky
- ▶ Nákazy
  - ▶ 1. hniloba včelího plodu (evropská hniloba včelího plodu)
  - ▶ 2. mor včelího plodu (americká hniloba včelího plodu)
  - ▶ 3. roztoč *Tropilaelaps* (infestace včel roztočem *Tropilaelaps*)
  - ▶ 4. roztočková nákaza včel
  - ▶ 5. tumidóza (*Aethina tumida*)
  - ▶ 6. varroáza včel
- ▶ Mor včelího plodu a hnilobu včelího plodu je zakázáno léčit.

Opatření pro předcházení a zdolávání některých nákaz včel

- ▶ Chovatel včelstev je v případě potvrzené nebezpečné nákazy oprávněn zajistit v ochranném pásmu stanoveném v mimořádném veterinárním opatření rozebrání včelího díla proškolenou osobou k prohlídce včelstev s rozebráním včelího díla (dále jen "prohlížeč včelstev").
- ▶ Prohlížeč včelstev je povinen provádět prohlídku včelstev s rozebráním včelího díla v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem, vést záznamy o datu, době a výsledku prohlídky včelstev, registračním čísle chovatele včelstev, registračním čísle stanoviště včelstev, počtu včelstev na stanovišti včelstev, počtu a identifikačním čísle vzorku, uchovávat tyto záznamy po dobu nejméně 3 let a na požádání je poskytnout úřednímu veterinárnímu lékaři.

Opatření pro předcházení a zdolávání některých nákaz včel

Blíže viz vyhláška č. 18/2018

Varroáza a mor nebo hniloba včelího plodu

Šetření na místě za účelem potvrzení nebo vyloučení výskytu nebezpečné nákazy

Nářízení ochranných a zdolávacích opatření při potvrzení nákazy

Náhrada nákladů a ztrát vzniklých v souvislosti s nebezpečnou nákazou

Opatření pro předcházení a zdolávání některých nákaz včel

Šetření na místě za účelem potvrzení nebo vyloučení výskytu varroázy, vznikne-li podezření z výskytu varroázy na základě

a) výskytu více než 10 roztočů *Varroa destructor* v průměru na jedno včelstvo zjištěného laboratorním vyšetřením smíšeného vzorku měli, nebo

b) hlášeného úhynu více než 25 % včelstev z počtu včelstev evidovaných v ústřední evidenci k 1. září předcházejícího roku na daném stanovišti včelstev.

Potvrdí-li krajská veterinární správa v souladu s § 15 zákona výskyt varroázy, vymezí stanoviště včelstev jako ohnisko nákazy a nařídí chovateli v tomto ohnisku ochranná a zdolávací opatření, kterými jsou

a) neprodlené léčebné ošetření všech včelstev v ohnisku nákazy určeným druhem léčivého přípravku,

b) odstranění včelího díla ze včelstva a vytvoření podmínek pro stavbu nového díla,

c) odstranění zavíčkovaného trubčího plodu, odstranění zavíčkovaného i otevřeného včelího plodu, odstranění zavíčkovaného dělničího plodu nebo ošetření zavíčkovaného včelího plodu,

d) chov včely s dobrým čistícím instinktem a

e) zákaz přemísťování včel a včelstev.

Náhrada nákladů a ztrát v souvislosti s nebezpečnými nákazami (§ 67 VetZ)

<https://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/zivotni-situace/nahrada-nakladu-a-ztrat-vzniklych-v.html>

- Náhrada za
  - náklady na utracení nebo porážku nemocných a podezřelých zvířat vnímavých druhů a za neškodné odstranění jejich kadáverů; v odůvodněných případech se poskytne i náhrada za neškodné odstranění jejich produktů,
  - utracené nebo poražené zvíře,
  - očistu, dezinfekci, dezinfekci a deratizaci hospodářství a jeho zařízení (vybavení),
  - nařízené očkování,
  - dodržování opatření v ochranných pásmech, pásmech dozoru a dalších pásmech s omezením,
  - dodržování opatření ve stanovené pozorovací době před ukončením mimořádných veterinárních opatření a opětovným zástavem zvířat do hospodářství.
  - zničení kontaminovaných krmiv a kontaminovaného zařízení hospodářství, které nemůže být dezinfikováno v souladu s odstavcem 2 písm. c),
  - prokázané ztráty způsobené výpadkem produkce hospodářského zvířete v době provádění nařízených mimořádných veterinárních opatření a v souvislosti s nimi.
  - včelařské zařízení, pomůcky, úly a jejich vybavení, zlikvidované nebo znehodnocené na základě nařízených mimořádných veterinárních opatření.
- ve výši prokázaných účelně vynaložených nákladů a způsobených ztrát
- ve výši obvyklé ceny zdravého zvířete téhož druhu a kategorie v místě a době vzniku škody, snížené